

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Revolucija v Belgiji.

Tukaj vidimo sadove klerikalne uprave z vso ljubeznijo do bližnjega. Mnogo brezobzirnih krivic je morala nagromaditi razupita klerikalna vlada v Belgiji, da se je vzdignilo delavstvo za svoje politične pravice z neobičajno srčnostjo in je pripravljeno, žrtvovati vse, samo da si pribori pravice. Kaj takega ne pozna dosedanja zgodovina socializma. Bili so pač nemiri in poboji že marsikje kot posledica delavske nezadovoljnosti, toda skoraj vselej in povsod se je šlo le za gmotne pravice, za — želodec.

V Belgiji se sicer podobni nemiri pojavljajo že nekaj let sem. Izvor so jim krivice, ki jih zakrivljajo strankarske klerikalne vlade zoper slabejše, dasi mnogoštevilne nižje sloje. Zapostavljene in brutalno žaljene množice so spominjale vlado na njene dolžnosti s prošnjami in grožnjami; toda zaman.

Huda so očitanja, ki jih naštevajo strankarski vladi opozicionalne stranke, vendar resnična so. Kakor povsod, kjer so klerikalci v premoči, zadržujejo tudi belgijski s silo vsak napredek. Nadalje se zoperstavlja vpeljavi obligatoričnega pouka ter so ne le proti razširjanju javnih šol, temuč želijo potisniti tudi že obstoječe javne šole v samostanske roke. Na vsa javna in vplivna mesta nastavljajo le svoje poslušne privrženice, davki se stekajo večinoma v žepe klerikalcev itd.

Splošnemu pritisku se je bila sicer udala vlada navidezno že leta 1893, ko je uvedla splošno volilno pravico. Ali to je bila le preračunjena klerikalna spletko, da vržejo opozicionalnim strankam nekaj peska v oči. Volilna reforma leta 1893. je prinesla namreč takozvani pluralni sistem, kakršnega je izmislil državnik Nysens. Vsled tega sistema je lahko imel volilec dva, pa tudi tri glasove. Vsem »bolje izobraženim« osebám so se prisodili trije glasovi.

Ta sistem je prišel seveda le zopet klerikalcem v prid. K »bolje izobraženim« so šteli seveda vse redovnike, tudi fratre. Vsi ti so smeli trikrat voliti. Nižji sloji, masa prebivalstva, pa so ostali pri enem glasu, tedaj v vedni manjšini.

Današnji boj v Belgiji se bije tedaj za splošno in enako volilno pravico po načelu: en mož, en glas. V boju stojijo liberalci, socialisti in krščanski socialisti, ki imajo v istini večino v Belgiji, toda vsled večglasnega sistema in pristranske razdelitve volilnih okrožij pošiljajo klerikalci v zbornico več poslancev nego vse ostale stranke skupaj.

Belgijski klerikalci so se hoteli v začetku izogniti reviziji ustave s prizna-

njem volilne pravice tudi ženskam. To misel pa so pozneje sami opustili. Tudi v socialnih krogih je naletela taka misel na razdvojenost čustva. Kot zagovorniki enakosti in svobode bi bili pač radi pripomogli tudi ženskemu spolu enako volilno pravico, toda preveč očitno je bilo videti za klerikalno radodarnostjo njihovo kopito. Klerikalci so računali na politično nezavednost in fanatično privrženost ženskih slojev napram duhovnikom in samostanom.

Iz tega vzroka je bil socialistični vodja P a v e l J a n s o n proti taki reformi, dočim jo je V a n d e r v e l d e zagovarjal. Toda, kakor rečeno, klerikalci so sproženo misel sami zopet preklicali.

Z večerajšnjim dnem se je začela v Belgiji splošna stavka. Vlada pa se še obotavlja, pričeti z revizijo ustave. Mnogo krvi se je že prelilo dosedaj v Belgiji, a najhujšega je šele pričakovati. Vsa krivda pada na trmoglavost in brezobzirnost klerikalne vlade. Opozicionalnim voditeljem se ne more očitati meščevalnost. V svojih glasilih in na shodih neprestano naglašajo, naj se demonstrantje varujejo krvoprelivanja, saj imajo drugo moč v rokah: splošno stavko.

Klerikalni vladi bi bilo seveda ljubše, če bi se hoteli demonstrantje izpozabiti k nasilstvom, kajti potem se proglasi po celi državi izjemno stanje. Drugo skrb pa ji vendar provzroča armada, ki bi ji zamogla v kritičnem trenutku odreči pokorščino. Zato pa si dosedaj pomaga le s policijo in meščansko gardo.

Ne more se govoriti pravzaprav o belgijski revoluciji, vsaj dosedaj se socialistično gibanje še ni prevrglo tako daleč vkljub izzivanju klerikalnih netilcev. Vendar pa bo generalna stavka klerikalne mogočneže poučila, kje so tečajji državnemu obratu in da se z brutalnostjo ne vlada več v 20. stoletju.

Politični pregled.

Državni zbor. Nemški nacionalci so se ločili od drugih nemških strank in začeli boj proti vladi. Za vzrok jim služi sklep glede celjskih razredov. V obče se sodi, da so dnovi sedanjega ministrstva šteti, ker se vlada tudi z Ogrsko ne more porazumeti glede nagodbe.

Belgija stoji pred revolucijo. — Že prošli teden je prišlo v glavnem mestu Bruselju do krvavih bojov. O uzrokih govorimo na drugem mestu. Danes, v četrtek, štrajka že nad 200.000 delavcev.

Rusija. V torek je bil v Petrogradu umorjen ruski minister notranjih del Sipjagin. Ustrelil ga je neki dijak. Kar se godi zadnji

dve leti v Rusiji, to jasno priča, da je tam socialna revolucija neizogibna.

Vojna v Južni Afriki bo menda le konec vzela, ker se vrše med Buri in Angleži prav resna pogajanja zaradi miru.

Dopisi.

Iz Kamnika. V fari Gojzd, oddaljeni od večjega prometa, se zgode včasih prav čudne reči. „Slov. Narod“ je že večkrat kaj poročal o srednjeveških razmerah, ki vladajo tod. Pomagalo je toliko, da niso tako zapuščeni kakor so mislili, in da so ljudje začeli spoznavati, da niso dolžni se slepo pokoravati duhovniški nasilnosti. Ta nasilnost presega časih vse meje in se mora javno ožigosati. Župnik v Gojzdu je pred kratkim svojevoljno naložil vsem posestnikom novo doklado. Zaukazal je, da mora vsak posestnik plačati eno krono naklade za mežnarja. Posestnik Tine Kladnik s Črne je bil mnenja, da župnik nima pravice, nalagati doklade in ko je prišel mežnar tirjat tisto krono, mu je Tine Kladnik ni hotel plačati. In mož je imel prav, kmet že itak komaj izhaja, zlasti ker ga cerkev veliko več stane, kakor znašajo davki. Župniku se je seveda silno zameril, ker ima v fari moža, ki se upa odreči davek, katerega je naložil „božji namestnik“ in ko so Kladničeva otroka na veliki petek prinesli h krstu, se je župnik maščeval. Ko je župnik prejel in spravil 60 kr. za krst, je vprašal, če je Tine Kladnik že plačal krono za mežnarja. Ko se mu je reklo, da ne, je župnik izjavil, da otroka ne krsti, da svoje dolžnosti ne izpolni. To je pravo pravcato izsilovanje. Otroka so nesli nazaj v Črno. Naslednji dan se je župnik spomnil, da je vendar več kakor čudno, da je obdržal plačilo 60 kr. za opravilo, katerega ni izvršil, in poslal je te krajezarje nazaj. Tine Kladnik je pa šel h glavarstvu in to je župniku ukazalo, da mora otroka krstiti. Zdaj se je župnik seveda udal in krstil otroka. To za vzgled, s kakim nasilstvom se ravna s kmetom na deželi.

Iz Velikih Lašč. V nedeljo, dne 6. t. m. po poludanski službi božji ostalo je, kakor navadno, v cerkvi več žensk in mož, da bi opravili pokoro, naloženo pri velikonočni spovedi. Kar nakrat nastopita kaplan in mežnar ter začneta ljudi poditi iz cerkve, češ, da morajo vsi vun in smejo ostati v cerkvi le device Marijine družbe. Ogorčeni so zapustili ljudje cerkev, katero so s svojimi žulji in tlako morali sezidati, in sosebno stare ženice in za Marijino družbo prestare in nesposobne tercijalke so se strašansko hudovale nad tem ravnanjem kaplana Jaketa. V cerkvi so ostale same devičarice s kaplanom, kateri je imel v cerkvi z njimi pri zaprtih vratih nekako tajno »pobožnost«. Kakor

se sliši, govoril je kaplan devičaricam največ o spolni nečistosti.

Med devičaricami je polno članic, ki si celo upajo nastopati v beli obleki s svetinjico krog vratu. Barva nedolžnosti pri teh »devicah«
vzbuja vselej občno veselost. Stariši devičaric so lahko ogorčeni nad takim počenjanjem, ko menda vendar smejo stariši devičaric slišati nasvete in nauke, katere daje duhovnik njihovim hčeram. Če pa je snov tem naukom tako delikatna, naj bi bil kaplan zbral devičarice v svoji sobi ali v veliki dvorani v farovžu.

Domače in razne novice.

Dr. Evgen Lampe pomiloščen. Na prošnjo dra. Evgena Lampeta za pomiloščenje je bil izdan naslednji odlok: Pr. 6/1. Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z Najvišjo odločbo z dne 6. aprila 1902 izvolilo Najmilostljiveje dovoliti, da se dru. Evgenu Lampetu zaradi pregreška žaljenja časti prisojena kazen trimesečnega zaporu spremeni v globo tisoč kron, vzdržuje sodno kazen na zapor, ako globe ne plača. O tem se ob vrnitvi prilog obvešča c. kr. deželno sodišče vsled odloka c. kr. justičnega ministrstva z dne 8. t. m., št. 7455/2, v nadaljnje postopanje. C. kr. višje deželno sodišče IV. senat. V Gradcu dne 11. aprila 1902. — Gleispach l. r. — Z Dunaja se nam poroča, da je cesar zajedno tudi g. Andreju Gabrščku v Gorici na ovadbo dra. Andreja Gregorčiča prisojeni zapor premenil v globo.

Vzor mladeniških družb je gotovo ona pri Sv. Juriju ob Taboru na Štajerskem. — V zloglasnem amfiteatru, ki ga je sezidal župnik Zdolšek, so priredili fantje mladeniške družbe predstavo »Kralj Herod«. Pred predstavo je navduševal bojevite fante vranski kaplan Evald Vračko. Po predstavi je bila, kakor običajno, pijana vsa družba. Začel se je krvav pretep z bikovkami in iz žic spletenimi vrvmi. Ponoči pa so kazali fantje svojo oliko s tem, da so kleli, pridušali se in sakramentirali tako skozi vas, da je bilo vse po koncu. Vso stvar ima seveda že c. kr. žandarmerija v rokah in gotovo ne odide nobeden zasluženi kazni. Čudimo se le, kako je mogoče, da spleh olikani ljudje hodijo gledat te predstave pijanih pretepačev na katoliški podlagi.

Novi tržaški škof. — Monsignor dr. Nagl je torej imenovan škofom v Trstu. Nagl je Nemeč po rojstvu in — kakor se nam zatrjuje od strani, ki dr. Nagla iz Rima dobro pozna — tudi po mišljenju. Zmožen je seveda italijanskega jezika; slovenščina, jezik večine prebivalstva tržaško-koprške škofije, mu je popolnoma tuja. Nagl je menda prvi Nemeč, ki zasede tržaški škofijski sedež. Zadnji škofi Ravnikar, Legat, Dobrila, Glavina in Šterk so bili vsi Slovani, oziroma Hrvatje, kar pa Glavino in Šterka ni oviralo, da sta delala Slovencem in Hrvatom velike krivice. Oficiozno se poroča, da se dodeli dr. Naglu za slovenske vernike pomožni škof (koadjutor). Ako se to sploh zgodi, cesar pa ne verjamemo, bo to samo formalnega pomena. Pravi gospodar škofije bo dr. Nagl, a če je to resnično, kar se nam poroča, morajo biti Slovenci tržaške škofije pripravljeni na slabe čase.

Anarhisti v črnomeljski cerkvi. Pred nekaj dnevi je stal cerkovnik črno-

meljske farne cerkve Matija Janko pred kazenskim sodiščem v Novem mestu zaradi pregreška §. 303 in prestopka §. 431 k. z. V cerkvi je ta mežnar kakih 30 fantov pretepal. Kakor so priče izpovedale, so bili fantje mirni. Ni bilo vzroka, da korporal s palico nastopi. A mežnar je hotel, da se fantje podajo izpod kora k oltarju. Mej pretepavanjem fantov je kapelan s prižnice glasno rekel: »Le udri po njih, udri!«
Več ljudi je zaradi tega ravnanja godrnjalo in cerkev zapustilo. Mežnar je še tedaj pretepanje nadaljeval, ko so mu odrasli možje velevali, naj miruje. Državno pravdnništvo je tožilo. Drž. pravdnika substitut g. Kessler je zastopal obtožbo, doktor Šušteršič je pa cerkovnika zagovarjal. G. drž. pravdnik je karal, da se v cerkvi kaj takega dogaja. Dr. Šušteršič mu je odgovarjal, da se drž. oblast nima mešati v izvrševanje disciplinarne oblasti cerkvenih organov ter rekel, da nosi drž. pravdnništvo s takimi obtožbami anarhijo v cerkev. Sodni dvor je obsodil M. Janko zaradi pregreška § 303. in prestopka § 431 k. p. na 14 dni zaporu. To bilježimo zaradi tega, ker dr. Šušteršič te pravde ni objavil v svojo glorifikacijo v »Slovenca«, pa tudi ni pretil g. Kesslerju, da mu bo vrat zlomil, kakor je to storil v slučaju Stazinskega »On«
hoče menda v tem slučaju biti mehkeji, prizanesljiv in neče svoje velikanske moči v justici porabiti, dasi se »nosi in zagovarja po drž. pravdništvu anarhija v cerkev«. Saj ni tako grozno trdega srca ta vsegamogočnež, kakor ga ljudje slikajo! Pa še brezplačno — je zagovarjal ubozega mežnarja, izgubivši pol drugi dan zlatega svojega časa, ki je namenjen drugače molitvi in pogovorom ex cathedra s sv. Duhom!

Klerikalni župan na Premu, Janez Dovgan je bil zaradi žaljenja g. nadučitelja Avgusta Korbarja obsojen na 48 ur zaporu. Zoper razsodbo je po dr. Brejcu vložil priziv, a ga zopet umaknil. Župan bo torej sedel in plačal ter se vbodoče varoval, žaliti zaslužne učitelje. Dr. Brejce pa se je zopet obogatel za eno blamažo več, saj je že lani pogorel, ko je preganjal gospoda učitelja Avgusta Korbarja.

Celjsko nemštvo — se ruši. Piše se nam iz Celja: Nemški Celjani ne zdihujejo zastoj, da je nemštvo v Celju v nevarnosti; to nemštvo poka na vseh krajih in se je začelo podirati. V teku jednega meseca so se porušile in so nehale tri imenitne nemške tvrdke. Trgovina z železjem Radakowits je ponehala. Od tedaj, ko se je vsled ekscesov zoper Čehe in Slovence osnovala narodna trgovina z železjem »Merkur«, je Radakowits začel vse manj in manj prodajati. Slovenskih strank ni bilo, odjemalci so izostali in pajek je predel v prodajalni. Radakowitsovo zalogo je prevzel drugi nemški trgovec z železjem Rakusch, kateri še nekaj prodaja, ker so še nekateri Slovenci in posebno Hrvatje tako ljubezni, da nosijo svoj denar možu, ki je imel takrat v Celju »komando«, ko se je po celjskih ulicah Slovencem in Čehom s cepei in kamni dokazovala pristna celjska kultura. Pa tudi takih zaslepljenec, slovenskih in hrvatskih, postaja od dne do dne manj. Rakusch že šteje »glave svojih dragih«. Tudi Prettner, imetnik staroceljske steklarske tvrdke, je čutil nakrat potrebo, ponesti na okrožno sodišče svoje ključce in izročiti sodišču svojo štacuno v oskrbovanje.

In ni se še ohladil pečat, s katerim se je zapečatila njegova štacuna, že mu je sledil trgovec z mešanim blagom Jakowitsch. In sedaj prihajajo še ljudje, ki čujejo travo rasti, trdeč, da se jim v tihih nočeh dozdeva, kakor da še pri štirih do šestih drugih nemških hišah tramovi pokajo. Da, Slovenci nočejo več zahajati v nemške štacune, iz Berolina pa tudi ni kupecv v Celje. Pravi se, da podgane prve zapuščajo ladjo, ki se potaplja. Če se smemo držati te primere, moramo reči, da je ena velika podgana pred kratkim že zapustila celjsko nemško ladjo: odvetnik dr. Mravlak se je preselil v Maribor. Slabo znamenje! Nemško Celje je res v nevarnosti — sv. Bismarck pomagaj, dokler je čas.

Občinske volitve v Devinu. Prijazni Devin na jezikovni meji mej Slovenci in furlani je že dolgo vrsto let torišče hudih bojov. Lahoni naskokujejo Devin z vso silo in »Lega Nazionale«
je tam ustanovila svojo šolo. Ko so bile povodom umora cesarice Elizabete v Devinu demonstracije, so Lahni mislili, da je Devin že njih. Gotovo se čitatelji še spominjajo, kako se je takrat godilo narodnemu županu devinskemu in vrli učiteljici devinski. Toda tudi ta poskus se je izjalovil, kakor vsi poznejši. Te dni so se vršile nove občinske volitve. Laki so napeli vse silo, a vzlic temu, da so potrošili mnogo denarja in vjeli dosti nezavednih Slovencev, so vendar propadli. Slovenci so zmagali v vseh treh razredih in če pogledajo na sinje morje, ki jim leži pred nogami, lahko s ponosom zapoje: Buči morje Adrijansko, tukaj vsaj si še slovansko!

Volitve v okrajno bolniško blagajno za občino Kranj so se izvršile v nedeljo, 14. aprila povsem mirno. Ker je deželna vlada odločila, da imajo volilno pravico le oni, ki so bili z dnevom razpisa volitve člani blagajne, in da pozneje pri-glašeni ne pridejo v poštev, klerikalci niso mogli več vganjati takih neumnosti, kakor pri volitvi, določeni na 2. marca. Vedeli so prav dobro, da pri normalnih razmerah ničesar ne opravijo, zato so vrgli puško v koruzo in se volitve sploh niso udeležili. S tem je končana ta zadeva, ki je povzročila toliko nepotrebne vršaje. Blamiral se je Koblar, ki je zasnoval ves načrt za naskok na okrajno bolniško blagajno in še bolj se je blamiral ožlindrani Šušteršič s svojo smešno interpelacijo v državnem zboru, ubogi Pavšlar je pa moral plačati stroške za to smešno komedijo.

Politično zborovanje na Štajerskem. V nedeljo 20. t. m. priredi »Slovensko kmetsko društvo«
v Šmarju pri Jelšah javno društveno zborovanje. Na dnevnem redu je tudi celjsko vprašanje.

Mlekarski in sirarski zadrugi v Logatcu je poljedelsko ministrstvo za napravo novega združnega poslopa dovolilo podpore 10.000 kron.

Samomor. Dr. Franc Šumer, odvetniški koncipijent v Ljubljani, rojen v Št. Vidu pri Šmarju na Štajerskem, je v soboto 12. aprila 1902 na Zidanem mostu naglo preminol, star šele 28 let. Zginil je z njim mož, katerega je vsakdo, kdor je imel priliko z njim občevati, radi njegove odkritosti in duhovitega humorja, čislal in spoštoval. Zbog svoje energije, katero je v veliki meri posedoval, premagoval je vse ovire in težkoče, ki so se mu nezasluzeno stavile na potu življenja — nje-

gov značaj pa, ki ga je vsakemu omilil, ostal je pri tem kristalno čist. Navdušeni njegov nastop za svoj rod je bil redka izjema. Imel je vedno odprte roke in odprto srce za svojega bližnjika — večkrat v svojo škodo. To v tolažilo vsem, katerim ga je kruta usoda z nemilo svojo roko iztrgala iz njihove srede, blaga duša dr. Šumrova pa počivaj v miru, katerega je v življenju iskal; — mogoštevni znanci in prijatelji njegovi na vseh krajih domovine ga bodo gotovo pogrešali, pogrešala ga bo pa tudi domovina, kateri bi zamogel s svojim znanjem in delovanjem mnogo koristiti. Pokoj njegovi plemeniti duši — s svojim življenjem si je postavil lep spomin! O smrti pokojnikovi se nam poroča z Zidanega mosta: G. dr. Šumer je bil prišel v petek ponoči sem in je tu ostal v čakalnici do jutra. Potem je odšel na bližnji hrib, od koder je lep razgled. Okrog 10. ure je neki delavec čul na hribu strel. Šel je tja in našel dra. Šumra mrtvega. Pokojnika so prenesli v mrtvašnico v Loki pri Zidanem mostu.

Senzacionalno aretovanje. Ljubljanska policija je aretovala nekega majorja v pokoju, ker je baje 10- do 14letna dekleta vabil k sebi in ž njimi nečistosti uganjal.

Hude — obsodbe. V Trstu se vršijo obravnave proti onim, katere so aretirali v usodepolnih dneh 14. in 15. februarja letos. Medtem je bil tudi mladi mož Karol Trošt iz Podrage, obtožen, da je 15. februarja metal kamenje na vojake, ki so stali proti cerkvi Sv. Antona novega. Letelo je kamenje na vojake, in aretirali so Trošta, ker so vojaki trdili, da je on metal kamne. Trošt je pri obravnavi rekel, da ni storil ničesar, pač pa da je šel proti vojakom v nadi, da tako pride naprej, kamor je hotel, češ, vojaki ne bodo ovirali mirnega človeka, ko gre po svojem delu. Kot priče so bili 3 vojaki, izmed katerih je eden trdil, da je Trošt metal kamenje, drugi, da bi bil on, tretji pa le, da se mu zdi, da je bil on. Predno so aretirali Trošta, so slutili vojaki, da meče kamenje neki človek, oblečen v rudečkast »loden«, ali Troštov »loden« je bil siv, na kar je opozarjal tudi zagovornik. Trošt je človek, katerega je opisal njegov principal kot jako mirnega in vestnega, in policijske informacije se najboljše. Sodnija ga je obsodila na 18 mesecev trde ječe! Trošt je družinski oče. — Ljubensko porotno sodišče na Gorenjem Štajerskem je obsodilo tri tatinske lovce Adama, Pendla in Hoferja, ter je dobil prvi 6 $\frac{1}{2}$, drugi 5 in zadnji 2 $\frac{1}{2}$ leta težke ječe.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 kron 40 vin. je deželna vlada pripoznala gostilničarju in mesarju Fr. Kmetiču v Svibnu, ki je z nevarnostjo za lastno življenje rešil 8letnega Josipa Repovža iz ognja.

Delavske razmere na Reki. Štrajki so se že polegali, zato pa primanjkuje dela. Ladjedelnica Havald & C. je zaprta, ker je ogrska vlada odrekla dosedanjo subvencijo 20.000 K. Na ta način je prišlo ob delo in zaslužek 1000 oseb,

Župnik — obsojen. V Monakovem je bil obsojen te dni župnik Matija Graf iz Oberaltinga na 2 in pol leta ječe. Graf je služboval v Oberaltingu ter je bil tudi šolski nadzornik; reševal je svoj poklic s tem, da je občeval na prepovedan način s šolskimi deklicami in tudi z dvema učiteljicama. Neko dekle je posilil v cerkvi pred

obhajilom in je ponovil to tudi po obhajilu. Pri obravnavi se je izgovarjal, da je dekle njega zapeljalo. Graf je bil zagrizen klerikalec in sovražnik učiteljev. Ljudstvo pa ga je vendarle imelo rado ter sovražilo učitelja, ki je župnika razkrinkal.

Zaradi glavobola. 21letno ženo dunajskega kondukterja A. pl. K. je neprestano že dolgo časa bolela strašno glava. Iz obupa si je polila s petrolejem obleko ter jo je potem zažgala. Ko je bila že vsa v plamenu, je prihitela na hodnik ter upila na pomoč. A preden so prišli ljudje in so pogasili gorečo obleko in lase, je bila nesrečna žena po vsem životu in zlasti po obrazu tako opečena, da bo gotovo umrla. Preden si je zažgala obleko, si je že zamajšila usta, da ne bi mogla klicati na pomoč.

Cesarja je prosil — za hlače. V urad cesarskega dvornega hišnika je došla te dni pismena prošnja nekega vpokojenega uradniškega sluge iz Crnovic, v kateri prosi cesarja za nove hlače. V dekretu, katerega so mu izročili, ko je šel v pokoj, je potrjeno, da bo dobival vsako leto novo kapo in nove hlače. Kapo so mu sicer dali, a o hlačah so dejali, da so prišle pomotoma v dekret. Zato se je dotičnik pritožil ter prosil cesarja za hlače. Cesar se je baje nasmehnil in mu je dal v istini nameriti nove hlače (ne po njih!) —

Atentat blaznika. Kakor poročajo iz Džibutija, je ranil vikomte de Villarmois nadzornika abesinske železnice, ki jo sedaj grade, Charito z revolverjem na cesti. Vzrok napada je blaznost.

Samomorilka v vozu. Na Dunaju je sedla dne 11. t. m. v fijakarski voz lepa, mlada dama ter je povedala vozniku naslov, kamor naj bi jo bil peljal. Mej potjo je začel voznik strel; dama se je z revolverjem smrtno ranila. Fijakar je peljal samomorilko k policijskemu komisarijatu, in od tamkaj so jo prepeljali v bolnišnico. Pozneje se je dognalo, da je mlada dama komptiristinja, 19letna Roza Zeiler, ki se je obstrelila bržčas vsled nesrečne ljubezni ali pa radi slabih gmotnih razmer.

Srajca Device Marije in plenice Jezusa bodo razstavljene meseca julija v cerkvi v Ahenu. Vršile se bodo tiste dni — t. j. od 10. do 24. julija — velike cerkvene slovesnosti. Ahen ima že 1000 let te dragocenosti, ter zaslužijo z njimi samostanci ogromne svote. Odkod so jih dobili in s čim dokazujejo pristnost Marijine srajce ter Jezusovih plenice, ne vemo. Vsekakor — čudovito! 1902 leta stare plenice ni kar si bodi.

Balon — odletel. V ponedeljek sta nameravala v Parizu vzplavati v balonu zrakoplovca Lassagne in Thibaut; ker pa je bil močan vihar, sta hotela zopet izprazniti balon. A v tem je vihar pretrgal vrvi, s katerimi je bil balon privezan in isti je odletel. Po ubeglem balonu se povsod povprašuje.

Ali slišijo ribe? Dasiravno se zatrjuje, da imajo ribe vsa čutila, vendar menijo zoologi, da ribje uho, ki nima uhlov in bobenske mreže, ne čuje zunanjih glasov. Riba je torej nema in gluha. Po naših pojmih tedaj ribe ne slišijo, a one ribe, ki imajo tako imenovani »napihnjeni mehur za plavanje«, zaznavajo v tem organu tudi najbolj tihoten zvok. Neka vrsta karpov je v tem oziru tako občutljiva, da se ob njihovem brstenju v majniku in juniju prepoveduje zvoniti v onih krajih, kjer iste redé v ribnjakih. Ako pa kdo trdi, da se ribe v ribnjakih zberejo na gotovo znamenje k hrani, ni dokaz njihovega posluha, temveč instinkta. Vsaka živalica natanko vé, kadar je čas njenega kosila.

Krvoločni deček. Devetletni deček v Nundi v Ameriki, Darley Mornes, je brezdvomno krvoločnejši nego Rinaldo Rinaldini. Dečka je nedavno vzela gospa Redmond iz sirotiščnice in ga je hotela vzgojiti in posinoviti na svoji farmi. Kmalu potem, ko je prišel deček k Redmondovi, je postala farma slična klavnici. V par dnevih je namreč deček s kladivom pobil nad 50 ovac in ravno toliko kokoši. Moril

je navadno v skednju. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, je dejal, da je živali moril le zaradi tega, da vidi, kako ovce in kokoši poginejo.

Sumljiva smrt — župnika. V Moravski Ostrovici je umrl v ondotnji bolnišnici v torek župnik, opravitelj bolnišnice Fran Zadecki. Našli so ga v postelji mrtvega, v roki je držal križ, na mizi pa je stala kupica s sumljivo tekočino. Župnik je bil radi nenravnih činov do bolnikov v preiskavi. V ponedeljek so bili zaslišani bolniki, v torek ponoči pa je župnik umrl. Menda se je zastrupil. Zadecki je bil že kot župnik v Galiciji radi nenravnosti v preiskavi. Bil je strasten agitator in je ustanovil klerikalno društvo »Wolnošč«. Obdukcija ni dognala ničesar, zato so poslali župnikov želodec vseučilišču na Dunaj.

Rabelja so hoteli linčati. Ameriški državni rabelj Radelhffe, ki je 21. marca obesil morilca svoje žene, Stanislava Aacroix, je v mestu Hullu porogljivo trdil pred zbranimi Francozi, da Lacroix ni prvi Francoz, ki bode obešen. Zato so ga gostje napadli, premlatili in bi ga gotovo usmrtili, ako bi ga ne bili redarji rešili ter odpeljali v varstvo.

Nesreča. V Postoloprtah na Češkem je šla žena Pokorná čez vodnjak, ki je bil pokrit s prhnjenimi deskami. Deske so se prelomile in nesrečnica se je v vodnjaku zadušila.

Loterijske srečke.

Gradeo, 12. aprila.	78, 18, 86, 83, 48.
Brno, 16. aprila.	28, 49, 22, 3, 76.
Dunaj, 12. aprila.	26, 6, 19, 18, 1.
Praga, 9. aprila.	51, 12, 3, 80, 72.
Lino, 5. aprila.	75, 19, 82, 52, 54.
Trst, 22. marca.	68, 29, 52, 11, 81.

Tržne cene v Ljubljani

29. marca 1902.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	21	40	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež,	16	—	Surovo maslo, „	2	40
Ječmen,	14	80	Jajce, jedno	—	6
Oves,	17	—	Mleko, liter	—	18
Ajda,	14	40	Goveje meso kgr.	1	30
Proso,	15	60	Telečje „	1	40
Koruza,	12	40	Svinjsko „	1	70
Krompir,	4	20	Koštrunovo „	1	—
Leča, lit.	—	25	Piščanec	1	60
Grah,	—	50	Golob	—	40
Fižol	—	30	Seno, 100 kilo	8	—
Maslo, kgr.	2	50	Slama,	7	—
Mast,	1	50	Drva trda, klfr.	7	60
Špeh svež,	1	40	„ mehka, „	5	50

Samo v teh zavojih se dobiva pristna, tako splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

Učenca

ki je poštenih starišev ter ima primerno izobrazbo sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom

J. Pretnar na Bledu.

Povsod po Slovenskem
in še čez mejo razširja se od
dne do dne poraba prave in
najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda
iz
I. jugoslov. tovarne za
kavine surogate
◀ v Ljubljani. ▶

Zahtevajte jo povsod!!

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača
bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro
v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s
tem uljudno na mojo firmo.

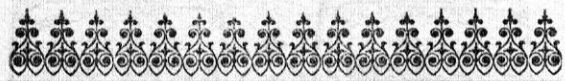
Najnižje cene.

Največji izbor

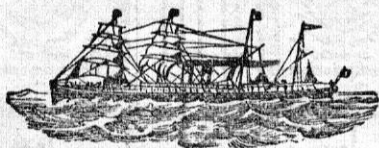
Skrbno
izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New York in v Philadel-
phijsko. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali (1115-34)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Vizitnice in kuverte s firmo priporoča
„Narodna tiskarna“.

Pomagajte si do mlinov brez vode!

Tvrška
R. A. Smekal
tovarna za gasilne in gospodarske stroje
ponuja

posameznikom ali občinam mline na motor brez vode
ali pa na rečno moč pod povoljnimi pogoji. Istotako vse
gasilne in gospodarske stroje. Roba solidna z garancijo.

Tedaj na noge tam, kjer ni vode in mlinov!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

(278-10)

Bivši sekundarij deželne bolnišnice in
asistent porodniškega in ženskega oddelka

Dr. med.

Ivan Dražen

ordinira dopoldan od pol 9. do pol 10. ure in
popoldan od 2. do 3. ure

v Ljubljani

Wolfove ulice št. 12, I. nadstropje.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu
zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih
obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila
vlagateljem.

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezerv-
nega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem
svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.
Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da
vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar malo-
letnih otrok in varovancev.**

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice
se dobivajo brezplačno.

(13-15)